

ganisk stof i jordbunden. Vægten er lagt på de biologiske aspekter af soil kvaliteten set i relation til produktiviteten snarere end til den kemiske side af problemet. Det væsentligste kapitel handler derfor om dannelsen og opbygningen af organisk stof i mineralske jorder som kilde til mikrobiel vækst og til uorganiske fødeemner, som jonbytter, chelat og stabilisator, som væsentlig faktor for soil aggregeringen og rodudviklingen, som faktor med væsentlig betydning for vandøkonomien i jorden og endelig som faktor i den biologiske balance, fx. i relation til kontrollen med plantesygdomme. Et særligt afsnit er helliget kvælstofproduktionen. I humus udgør kvælstof ca. 1/10 af kulstofindholdet, men dets virkning på øget planteproduktion er for en stor del ansvarlig for den mængde kulstof, som når jordbunden via fotosyntesen, og er således af central betydning for jordbundens humuspejl.

Det er en let læselig bog med et godt udvalg af informationer, vigtige for forståelsen af den rolle, som humus indtager i jordbunden. Dette gælder for alle de væsentlige karakteristika og egenskaber, og en forståelse heraf er nødvendig for at kunne behandle og styre planteproduktionen, dvs. verdens fødevarerproduktion.

N. Kingo Jacobsen

**K. J. Gregory & D. E. Walling:
Drainage Basin Form and Process.**

A geomorphological approach. Edward Arnold Ltd. London 1973. 456 s., talr. fig., fotos og tabeller. 18×24 cm. £ 6.30.

Denne bog anskuer kombinationen af hydrologi og fluvialmorfologi på en forfriskende ny måde, idet den centrerer omkring et studie og en beskrivelse af nedbørsområder, gerne mindre, som en morfologisk, hydrologisk enhed. Nødvendigheden af sådanne studier spores også inden for IHP og IHD-arbejdet, hvor studier netop henlægges til sådanne veldefinerede områder. Bogen indeholder en introduktion, som motiverer den anvendte beskrivelsesmåde og angiver nogle globale målestokke. Del A angiver metoder til beskrivelse af nedbørsområdets fysiske parametre, og Del B beskæftiger sig med en kvantitativ vurdering af processerne, som foregår i nedbørsområdet. Illustrationerne i bogen er særdeles velvalgte og

indeholder essensen af mange tidligere undersøgelser og meget nyt materiale.

Bogen fortjener afgjort at blive læst af folk med interesse for det pågældende emneområde.

Bent Hasholt

Luna B. Leopold: Water. A Primer.

W. H. Freeman & Comp. Ltd. San Francisco 1974. 172 s., 44 ill., 9 tabeller. 22×15 cm. Paperbound £ 1.50, clothbound £ 2.60.

Bogen er tænkt anvendt som supplerende lærebog på undergraduate niveau. Forfatteren har tidligere deltaget i en lang række publikationer om fluvialmorfologi og hydrologi. Dette kommer den nærværende bog til gode, idet en række af de særdeles pædagogiske illustrationer er typeeksempler hentet fra disse. Som oversigt er bogen fortræffelig, men danske læsere vil savne hjemlige eksempler.

Bent Hasholt

**L. Dueholm og C. Jensen-Butler:
Humangeografi. Begreber og anvendelse.**

Gjellerup, København 1974. 223 s., 181 tegninger. 17,5×25 cm.

Bogen giver en systematisk og temmelig udtømmende oversigt over humangeografiske modeller og begreber. Hovedvægten er i høj grad lagt på det teoretiske, og bogen ligger i mange henseender tæt op ad de sidste 10-års mange engelsksprogede oversigtsværker om rumlig (spatial) organisation og lokalisering. Man støder derfor ikke i væsentlig grad på idémæssige eller emnemæssige nyskabelser ud over, at bogen foreligger på dansk. Dette alene vil imidlertid nok lette tilgængeligheden for mange læsere og måske bidrage til at sprede bogens ideer til gymnasiet.

Anette Markan

**Wilson, A. G. and M. J. Kirby:
Mathematics for Geographers and Planners.**

Clarendon Press, Oxford University Press, 325 s., talr. fig. 13,5×20 cm. £ 3.00 (paperback).

Bogen indeholder en meget omhyggelig gennemgang af en lang række matemati-

ske grundbegreber, som fx. elementær algebra, matrix-algebra, differentiallyigninger og stokastiske processer for blot at nævne nogle af bogens afsnit. Dens styrke ligger i de mange referencer til relevante geografiske arbejder, som præsenteres løbende med den matematiske gennemgang og dermed giver umiddelbar mulighed for at finde eksempler på praktisk anvendelse for den netop præsenterede matematik.

Til gengæld mangler man i høj grad referencer til matematiske værker, da bogens meget summariske form ofte medfører, at en yderligere uddybning af et emne kunne være ønskelig.

Bogen er ment som et grundkursus i matematik for geografer og planlæggere. Det er muligt, at den kan finde anvendelse som sådan; det er dog mit indtryk, at mange af afsnittene er for kortfattede til at give den fulde forståelse, hvis man ikke har en temmelig præsent matematisk studentereksamens-viden på området. Derimod vil det være en udmærket opslagsbog, for den der ønsker at friske allerede erhvervet viden op.

Selv om det ikke påvirker bogens indhold iøvrigt, finder jeg det uheldigt, at forfatterne i indledningen understreger matematiske modellers forklarende egenskaber. Matematikken kan ikke forklare geografiske sammenhænge, men måske kan den give en god og forenklet illustration af dem.

Anette Markan

**Ake Forsström og Ragnar Olsson:
Geografisk informationsbehandling.**

Esselte Studium, Stockholm 1975, 134 s., talr. fig., 17×24 cm.

Et svensk kompendium for studerende i geografi og samfundsvidenskab og derfor pædagogisk tilrettelagt med konsekvent og detaljeret disposition, indramninger og understregninger samt indledende definitioner af alle anvendte termer og begreber. For danske læsere er oversigten over svensk officiel kortlægning og statistik et eksempel til efterfølgelse, mens de øvrige afsnit, diagrammer og kartogrammer, kartografi samt korologi er direkte anvendelige i undervisning. Vores terminologi er dog delvis en anden, idet korologi her er et overordnet begreb der indeholder tematisk afbildning. Det giver konsekvens i fremstillingen, men udelukker fx prikkort, når arealerne ikke kan

standardiseres i en korologisk matrise. Bogen har et næsten komplet sagregister.

Ruth Helkiær Jensen

**Downs & Shea (eds.):
Image and Environment.**

Edward Arnold Ltd., London 1973, 439 s., ill., 16×24 cm. £ 6.75.

Viden om, hvordan mennesket opfatter sin omverden optager mange grupper af fagfolk. Overensstemmende med deres metoder og hypoteser kommer de til forskellige resultater vedr. denne opfattelses indflydelse på vore handlinger. Det fremgår også af denne samling af handlinger, hvortil forskere fra samfundsbeskrivende, antropologiske og planlæggende fagområder har bidraget. Kortlægning er en vigtig proces i denne sammenhæng, og det er vel især geografer, der strukturerer og identificerer omgivelserne på denne måde. Bogen er en inspirerende »invitation« til en ny form for tværfagligt samarbejde.

Ruth Helkiær Jensen

**Abler, Janelle, Philbrick & Sommer
(eds.): Human Geography in a Shrinking World.**

Wadsworth Publishing Company, Belmont, California 1975, 307 s., talr. fig., 23×16 cm.

En fremtidsstudie med anvendelse af geografiske metoder, redigeret af amerikanske og canadiske geografer. Hypotetiske problemstillinger og simulationer (fx opstilling af scenarier – alternative totalplaner for en større region) og matematiske modeller spiller en selvfølgelig rolle i denne samling essays om lokalisering af fremtidens spatiale begivenheder. Stor mobilitet kombineret med informationsspredningen åbner mulighed for en global cybernetisk økonomi, hvor mennesket kan bo hvor som helst og stadig være i »centrum«. Bogen repræsenterer futuristisk nytænkning på højt akademisk plan, hvortil geografer bør bidrage, men hvor afstanden til de reelle muligheder endnu synes meget stor.

Ruth Helkiær Jensen

Bryan Massam: Location and Space in Social Administration.

Edward Arnold, London 1975. IX, 192

s., talr. fig., 15,5×23,5 cm. £ 6.30 boards, £ 3.16 paper.

Massam giver med denne relativt nemt tilgængelige bog en udmærket oversigt over formelle problemstillinger i forbindelse med lokaliserings- og oplandsplanlægning inden for den offentlige sektor.

Hovedvægten er lagt på anvendelsen af location-allocation-modeller og hertil knyttede betragtninger over optimale størrelser for administrative enheder; men også kø-problemer og planlægningshorizont-problemer tages op. Med enkelte undtagelser er det lykkedes at præsentere en række metoder, som alle er umiddelbart anvendelige på spatiale planlægningsproblemer. Da bogen yderligere er meget velforsynet med referencer til relevante arbejder både af empirisk og teoretisk art, må den siges at være en velegnet basis for den, der beskæftiger sig med spatial planlægning.

Anette Markan

Werner Mikus: Verkehrszellen.

Beiträge zur verkehrsräumlichen Gliederung am Beispiel des Güterverkehrs der Grossindustrie ausgewählter EG-Länder. Bochumer Geographische Arbeiten, Sonderreihe Bd. 4. Verlag Ferdinand Schöningh, Paderborn 1974. 192 s., 25 kort og kortskitser, 35 diagrammer, 15 tabeller. 21×29,5 cm. DM 80.00.

Denne afhandling fra det geografiske institut ved Ruhr-universitetet Bochum er fremkommet som et »Habilitationsschrift«, altså et værk, der skal kvalificere sin forfatter til et universitetsprofessorat. Dette formål bevirker, at arbejdet dels er blevet meget dybtgående, dels meget specielt i sit emnevalg.

Afhandlingen beskæftiger sig med transportforhold og -problemer omkring og i sværindustricenter, belyst ved eksempler fra Vesttyskland, Italien og Benelux-landene. Transportstrukturen i alle dens aspekter, dens årsager, udvikling og konsekvenser, dens afhængighed af geografiske, historiske og økonomiske forhold tages op til minutios gennemgang. Ved interessante kort og diagrammer uddybes og aktualiseres emnet yderligere. Arbejdet slutter med resuméer på engelsk, fransk og italiensk samt en udførlig litteraturliste.

Aage Aagesen

**R. S. Thoman & P. B. Corbin:
The Geography of Economic Activity.**

3. ed. Mc Graw-Hill Book Company, New York, Düsseldorf m.m. 1974, 420 s., talr., fig. 20×24 cm. DM 43.30.

Den 400 sider lange bog udgør en bred, samlet introduktion til økonomisk geografi. Den henvender sig hovedsagelig til folk med begrænsede forkundskaber og har her sin force i sin altomfattende karakter.

De to forfattere er tilhængere af henholdsvis en empirisk-beskrivende og en teoretisk-deduktiv angrebsvinkel for den økonomiske geografi. Begge dele bliver tilgodeset i bogen, idet der veksles mellem de to metoder, samtidig med at fælles træk påpeges.

En del af bogen er helliget en systematiske beskrivelse af en række varegrupper, som går på tværs af primære-sekundære-tertiære sektorer (hvede, kød, skovprodukter, jern o. a.). Ud over beskrivelsen af lokalisering og sammenkoblede varestømme benytter man eksemplerne til verifikation af de gennemgåede teoretiske lokaliseringsmodeller.

Bogen afsluttes med et kapitel om regional planlægning, et område, hvor man vil få brug for både den empiriske beskrivelse og den teoretisk-deduktive angrebsvinkel. Bl. a. gennemgås et omfattende materiale fra Ontario som eksempel. Bogens omfang taget i betragtning er det beklageligt, at økonomisk udvikling så godt som ikke behandles; kun Rostows udviklingsfaser nævnes.

Som et positivt træk kan påpeges, at man giver en kort introduktion til naturgeografien (det naturlige miljø).

Anette Markan

I. G. Simmons: Rural Recreation in the Industrial World.

Edward Arnold Ltd., London 1975. VIII, 310 s., mange ill. 15×23,5 cm. £ 9.95.

I de vestlige industrisamfund er fritid blevet en menneskeret og dens anvendelse en betydningsfuld faktor, ikke kun økonomisk og socialt, men også i rænsende til arealanvendelse og planlægning. Kendskab til en befolkningsrecreative ønsker bliver derfor af afgørende betydning for rigtig disposition.

Bogen samler det materiale, der findes om emnet i 7 lande i Europa, Nordamerika plus Japan, og giver en fortrinlig